

Vergaderjaar 2018–2019

32 793

Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 336

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 oktober 2018

Hierbij bied ik uw Kamer het rapport «Middelengebruik onder studenten van 16–18 jaar op het MBO en HBO 2017» aan¹. Dit rapport betreft een aanvulling op het eerder gepubliceerde rapport «HBSC 2017 – gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland» dat ik uw Kamer begin september heb doen toekomen.² Onderzoekers hebben in het HBSC³ rapport onder meer het middelengebruik van Nederlandse scholieren in het voortgezet onderwijs (leeftijd van 11 tot en met 16 jaar) in kaart gebracht. Omdat hierin een deel van de 16-jarigen en veel van de 17- en 18-jarigen die al zijn doorgestroomd naar het MBO en HBO ontbreken, heb ik het Trimbos instituut verzocht om gelijktijdig met het HBSC onderzoek de middelenmonitor MBO-HBO uit te voeren.

De middelenmonitor MBO-HBO werd in 2015 voor het eerst uitgevoerd. In onderhavig rapport wordt het gebruik van MBO- en HBO-studenten in 2017 vergeleken met dat van 2015 om te zien welke veranderingen zijn opgetreden in deze periode van twee jaar. In deze brief geef ik kort de kernpunten en mijn reactie daarop weer.

Kernpunten

Roken

Daar waar uit het HBSC onderzoek blijkt dat het roken onder jongeren in de leeftijd van 12–16 jaar is afgenomen, geven de onderzoekers aan dat het gebruik van tabak door MBO- en HBO-studenten van 16–18 jaar in de periode van 2015–2017 hetzelfde is gebleven. Het gebruik van de e-sigaret is toegenomen. 17% van deze MBO- en HBO-studenten blijkt dagelijks te

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Kamerstuk 32 793, nr. 326.

³ Health Behaviour in Schoolaged Children.

roken. Voor het merendeel betreft dit MBO-studenten. Bijna de helft van de betreffende groep studenten geeft aan de tabak zelf te kopen.

Zoals eerder aangegeven is het mijn ambitie om een rookvrije generatie te realiseren. Uit dit onderzoek blijkt dat er meer inzet nodig is om het roken onder deze groep jongeren terug te dringen. Ik maak me daar hard voor. Binnenkort informeer ik u over het Nationaal Preventieakkoord dat afspraken en maatregelen bevat gericht op het streven om in 2040 tot een rookvrije generatie te komen.

Alcohol

Het alcoholgebruik onder MBO- en HBO-studenten van 16–18 jaar blijkt in lichte mate te zijn toegenomen. Een opvallende en zorgelijke toename is het aantal 16-jarigen, voornamelijk jongens, dat op een weekenddag meer dan 10 glazen alcohol drinkt (14% in 2015, 22% in 2017). De leeftijdsgrens van 18+ voor de verkoop van alcohol aan jongeren blijkt in de supermarkt veelal nageleefd te worden. 16- en 17-jarigen geven aan het meest succes te hebben in het verkrijgen van alcohol in een café/bar of een discotheek.

Ouders onderschatten vaak hun rol daar waar het gaat om het voorkomen en terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren vanaf 16 jaar. Het is belangrijk dat ouders – juist ook bij deze leeftijdscategorie – goede afspraken maken met hun kinderen. Ik blijf inzetten op de norm van 18 jaar in de NIX18 campagne. Eerdergenoemd Nationaal Preventieakkoord bevat concrete afspraken met verschillende betrokken partijen om te bevorderen dat jongeren op latere leeftijd beginnen met het drinken van alcohol.

Lachgas

Het gebruik van lachgas onder de betreffende doelgroep is toegenomen in populariteit. De bekendheid van dit middel is toegenomen, zo ook het gebruik ten opzichte van twee jaar geleden (20% in 2015, 29% in 2017). Het gebruik lijkt meestal beperkt tot experimenteren. Hoewel bijna een derde van de studenten ooit in het leven lachgas heeft gebruikt, heeft iets meer dan 6% dat ook in de afgelopen maand gedaan. In mijn brief van begin september naar aanleiding van de resultaten van het HBSC onderzoek heb ik toegelicht welke maatregelen zijn getroffen om de toegang tot en het gebruik van lachgaspatronen te beperken. Meerdere verkooppunten hebben maatregelen getroffen om oneigenlijk gebruik van lachgas terug te dringen. Verder wordt stevig ingezet op informatie en preventiemateriaal voor zowel ouders en gebruikers als gemeenten en professionals. Ik blijf de ontwikkelingen op dit gebied volgen.

Cannabis en harddrugs

Het gebruik van cannabis en harddrugs onder deze groep jongeren blijkt gelijk te zijn gebleven ten opzichte van twee jaar geleden. Een derde heeft ooit in het leven cannabis gebruikt, voor harddrugs is dit één op de tien. Het is positief dat het druggebruik onder jongeren geen toename laat zien. Mijn ambitie is echter om een afname te realiseren. In de beleidsvisie drugspreventie⁴ van mijn ambtsvoorganger is aangegeven welke stappen worden gezet. Ik heb opdracht gegeven om uit te zoeken wat de al ingezette activiteiten tot nu toe hebben opgeleverd. Als deze exercitie daar aanleiding toe geeft zal ik de inzet versterken.

⁴ Kamerstuk 24 077, nr. 357.

Dit rapport is een waardevolle aanvulling op het HBSC rapport. We hebben hiermee een goed beeld van het middelengebruik van Nederlandse jongeren in de leeftijd van 11 t/m 18 jaar. Er gebeurt veel op het gebied van preventie, dit rapport bevestigt echter dat er nog veel winst te behalen valt binnen deze doelgroep. Ik ben zeer gemotiveerd daar belangrijke stappen in te zetten. Op korte termijn bericht ik uw Kamer over het Nationaal Preventieakkoord dat een belangrijke bijdrage moet leveren aan het terugdringen van roken en alcoholgebruik onder jongeren.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis